

מחקר הערכה מלווה לתוכנית ח"ן (לימודי הנדסאות חליפיים בסמינרים לנשים

(חרדיות)

מסמך מתודולוגיה

מטרות המחקר

מטרתו הראשונית (שלב א' T0) של מחקר הערכה זה הינה להעריך את תוכנית ההכשרה החלופית בהיבטים הקשורים הן לתהליך יישום תוכנית ההכשרה והן לתוצאותיה. להלן פרוט מטרותיו של המחקר ביחס לאוכלוסיית תלמידות ובוגרות לימודי ההנדסאות :

- **בחינת אופן הבחירה במסלול הלימודים** : מקורות המידע דרכם נחשפו הסטודנטיות למסלול הלימודים והמניעים אשר השפיעו על בחירתן במסלול הלימודים. יחס הסביבה לבחירה במסלולי הלימודים ובאפיקי התעסוקה.
- **אפיון מסלול הלימודים** : שביעות רצון מהיבטים שונים של תוכנית הלימודים, קיומם של לימודי העשרה במסגרת המסלול ומידת תרומתם, קשיים במהלך מסלול הלימודים וגורמים לנשירה.
- **מאפייני תעסוקה של הבוגרות**: קשיים במציאת תעסוקה וגורמים לאבטלה בקרב בוגרות התוכנית, אחוז המועסקות ומאפייני תעסוקה של בוגרות התוכנית, שביעות רצון תעסוקתית, מאפיינים בסביבת העבודה הקשורים לעולם החרדי. תרומת תכנים לימודיים לתפקוד בעבודה.

אוכלוסיית המחקר

איסוף הנתונים תוכנן כמפקד לכלל אוכלוסיית המשתתפות: נערכה פנייה לכלל המשתתפות (N=805) אשר לקחו חלק במסלולי הלימוד השונים, בסמינרים אשר השתתפו בפרויקט ההכשרה החלופית משנת הלימודים תשס"ה בה החל הפרויקט ועד שנת הלימודים בה נערך הסקר (תש"ע), בין אם הן סיימו את מסלול הלימודים ובין אם הן נשרו במהלכו.

המדגם

מתוך כלל הפניות שנעשו, ענו על הסקר 748 משתתפות (שיעור היענות גבוה של 93%), מתוכן 390 (48%) היו סטודנטיות במהלך ביצוע הסקר ו-305 (38%) סיימו את לימודיהן הפרונטאליים (חלקן זכאיות לתעודת גמר לאחר מעבר הבחינות וחלקן טרם ניגשו לבחינות).

מקורות הנתונים

פרטי הסטודנטיות התקבלו ממה"ט (המכון הממשלתי להכשרת טכנאים והנדסאים) המהווה את הגוף הסטטוטורי המפקח על תוכניות ומהלך הלימודים כמו גם על הקניית דיפלומות מוכרות. הסקר הטלפוני נערך במהלך החודשים דצמבר 2009 - פברואר 2010. המשתתפות רואיינו טלפונית וענו לשאלון מובנה אשר עסק בשאלות המחקר שצוינו לעיל וכן באיסוף משתנים סוציו-דמוגרפיים.

שיטות

מחקר זה נשען על שיטת מחקר משולבת (Mix Method) הנשענת על מחקר איכותני נרחב אשר היווה בסיס לניסוח שאלוני מחקר לצורך הסקר הטלפוני בעזרתו התבצע המחקר הכמותי. להלן פרוט המחקר האיכותני למחקר זה :

המחקר האיכותני כלל איסוף מידע מ-3 מקורות :

1. אנשי מפתח אשר לקחו חלק בהקמת התוכנית להכשרה חלופית וכן מעורבים ביישומה כיום. נערכו כעשרה ראיונות. איסוף הנתונים בשלב זה התבצע באמצעות ראיונות פתוחים שמטרתם הייתה להבין את הרקע להקמת התוכנית, שלבי ההתפתחות שלה, קשיים שעלו לאורך הדרך והצעות לשיפורו ייעול. בנוסף, מידע נוסף נאסף באמצעות תצפיות בדיונים מקצועיים אשר עסקו בקידום התוכנית בתקופה הנוכחית (דיונים בתב"ת, האגף להכשרת עובדי הוראה במשרד החינוך, מה"ט וכדומה).
2. נערכו ראיונות מובנים עם מנהלים ורכזות בשבעה מתוך תשעת הסמינרים אשר השתתפו בתוכנית החלופית בשנת הלימודים תש"ע. ראיונות אלו עסקו בנושאים שהוזכרו בחלק הדן בשאלות המחקר, כגון: הרקע לפתיחת המסלול, תהליכי המיון, שביעות רצון מהיבטים שונים של התוכנית והצעות לשיפור.
3. נערכו שישה ראיונות מובנים עם מעסיקים שעסקו בנושאים כגון: הרקע להעסקה, תהליכי המיון, יתרונות וחסרונות בהעסקת נשים מהמגזר החרדי, התאמות ייחודיות לצרכיהן, הצעות לשיפור ועוד. המעסיקים אשר נבחרו צוינו עלי די דמויות מפתח בתוכנית ו/או על ידי הסמינרים כמעסיקים מרכזיים בקליטת בוגרות התוכנית.

מרבית הראיונות נערכו בין החודשים מרץ-אוקטובר 2009. הראיונות היוו כאמור בסיס לכתיבת שאלוני סקר טלפוני בקרב אוכלוסיית הסטודנטיות והבוגרות.

להלן פרוט נושאי המחקר שנבחנו בסקר הטלפוני -

איסוף המידע מאוכלוסיית הלומדות בתוכנית:

משרד התמ"ת
מחקר וכלכלה

סקר טלפוני המבוסס על שאלון מובנה:

בסקר יכללו בין השאר הנושאים הבאים:

- א. מאפיינים אישיים, משפחתיים וסוציו-דמוגרפיים.
- ב. הערכת התלמידה את תוכנית הלימודים והערכת שירותים ספציפיים כגון סדנאות תמיכה, סיוע בהשמה וכו'.
- ג. הערכת התלמידה לגבי תרומת התוכנית להשתלבות בתעסוקה.
- ד. אינפורמציה על תהליך ההשמה וההשתלבות בעבודה.
- ה. זיהוי ואפיון של קשיים וחסמים במהלך תוכנית הלימודים החלופית.
- ו. אינפורמציה על תהליך ההשמה וההשתלבות בעבודה.
- ז. עמדתה והשפעתה של הקהילה בה חיה התלמידה באשר לתעסוקה באופן כללי ובאשר לתוכנית זו באופן ספציפי.